

Remissvar

2024-287

2024-10-14

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Förenkla och förbättra (SOU 2024:36)

Fi2024/01273

Konjunkturinstitutet har granskat remissen och är över lag positiv till förslag som innebär att beskattningsregler blir enklare och den administrativa bördan för företag minskar. Myndigheten hade dock, givet den modell som utredningen föreslår, föredragit en utformning med ett lägre grundbelopp för att minska möjligheterna till inkomstomvandling och öka incitamenten att anställa. Myndigheten hade också önskat en tydligare motivering till finansieringen av förslaget.

Högt grundbelopp minskar incitamenten att anställa och ökar möjligheterna till inkomstomvandling

Mot bakgrund av utredningens uppdrag att förenkla reglerna för fåmansbolag har Konjunkturinstitutet inga synpunkter på att dagens förenklingsregel ersätts med ett grundbelopp i beräkningen av löneunderlaget. Myndigheten anser dock att nivån på grundbeloppet är hög och hade föredragit en utformning där lönesumman i företaget fått större betydelse för möjligheten att beskatta inkomster i tillgångsslaget kapital.

Utredningen föreslår att dagens förenklingsregel ersätts av ett grundbelopp. Dagens förenklingsregel innebär att ägare till kvalificerade andelar i ett fåmansbolag kan ta ut inkomster upp till 2,75 inkomstbasbelopp för beskattning i inkomstslaget kapital. Om företaget har flera delägare fördelas denna summa på delägarna i enlighet med deras ägarandel. Förenklingsregeln innebär att ägare till företag med låg lönesumma har möjlighet att beskattas schablonmässigt. Regeln infördes 2006 i syfte att förenkla för små företag med litet investerat kapital och få anställda, som genom regeln slipper göra de beräkningar huvudregeln innebär. För att uppnå detta bestämdes schablonbeloppet vid införandet av förenklingsregeln till 1,5 inkomstbasbelopp.

Att genom utredningens förslag öka storleken på den inkomst som schablonmässigt kan beskattas som kapital har flera negativa konsekvenser som påtalas i utredningen. Till exempel innebär en höjning av beloppet att möjligheterna till inkomstomvandling ökar. Med andra ord kan en företagare trots ett litet satsat kapital ta ut relativt stora lågt beskattade kapitalinkomster, inkomster som egentligen bör anses härröra från företagarens arbete och beskattas som inkomst av tjänst. Dessutom försvagar ett högt grundbelopp incitamenten att öka antalet anställda, eftersom den gör beskattningens koppling till lönesumman i företaget svagare. Förslagets utformning innebär att det är först när lönesumman (minus löneavdrag) överstiger grundbeloppet som incitamenten att anställa ökar eftersom en högre lönesumma då innebär att ägarna kan ta ut en större del av sina inkomster i inkomstslaget kapital. Samma

försvagning av incitamenten finns också i dagens regelverk med förenklingsregel och huvudregel, men försvagningen är inte lika stor eftersom schablonbeloppet är lägre än det föreslagna grundbeloppet. Sammanfattningsvis hade alltså ett lägre grundbelopp lämnat mindre utrymme för inkomstomvandling och kunnat stimulera skapandet av fler arbetstillfällen, vilket är i enlighet med utredningens direktiv.

Förslagets finansiering

Utredningen föreslår att förslagen finansieras genom höjd skatt på alkohol och tobak. Enligt kommittéförordningen (1998:1474) bör detta motiveras men utredningen anger inga skäl för att just denna finansiering valts. Konjunkturinstitutet hade mot bakgrund av kommittéförordningen önskat en mer utförlig analys som tydligt visar varför det är motiverat att höja dessa skatter i stället för att i enlighet med förordningen i första hand föreslå en finansiering med anknytning till utredningens område.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Albin Kainelainen. Föredragande har varit Sebastian Escobar-Jansson.

Albin Kainelainen
Generaldirektör